

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna,
pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Mar-
tin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas
7½ cts.

Curaçao, 10 September.

MOEDERLAND EN KOLONIEN.

BEGINSELEN VOOR ONZE KOLONIEN IN AMERIKA.

(Vervolg.)

XI Bestuur.

Aanteekening der Redactie.

In de TOELICHTING lezen wij: Het kan voorts tot vereenvoudiging van het bestuur leiden, wanneer door decentralisatie, waar mogelijk, voor de behartiging van plaatselijke belangen, partij wordt getrokken van de hulp van ingezetenen, al of niet in colleges verenigd en al of niet door ambtenaren bijgestaan."

Nu, aan dergelijke colleges bestaat in onze Kolonie geen gebrek. Zooals daar zijn: de Raad van Bestuur, de Koloniale Raad, de Raad van Politie, de Kamer van Koophandel en Nijverheid, de Schoolcommissie, de Schattingscommissie, de Raad van Beroep, de Voogdijraad, de Wijkmeesters, alsmede verschillende Bankinstellingen, Maatschappijen en Verenigingen. Al deze colleges dienen den Gouverneur kosteloos van advies.

Aan deskundige voorlichting ontbreekt het niet. 't Is de vraag slechts, of wel steeds deze zaakkundige adviezen naar waarde worden geschat.

Zoo lang zelfs de Koloniale Raad klagen moet over gebrek aan waardering bij Bestuur, en Regeering, kunnen de overige corporaties geen hooger appreciatie verwachten, en zal alle decentralisatie van het Bestuur wel voorloopig onuitvoerbaar blijken.

Van vollediger toevertrouwen van de bestuurstaak aan ingezetenen der Kolonie is dus van zelf nog geen sprake.

Men beginne bij het begin, en make verordeningen voor de Kolonie na werkelijk den Raad van Bestuur en den Kolonialen Raad gehoord te hebben. Maar als het allen schijn heeft dat men deze corporaties maar laat praten, zonder er naar te luisteren, als telkens blijkt, dat niet de minste notitie werd genomen van den Raad, en zonder den Raad te kennen herhaaldelijk lijnrecht wordt ingegaan tegen de voorstellen van den Raad, ja, dan moet men ook niet spreken van decentralisatie van Bestuur.

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Dities en Dajtes.

J. L. C. M. noemt in „De Vrijmoedigen,” mijn persoon joviaal, en mijn pen welversneden.

Een en ander beschouw ik als 'n compliment, ofschoon joviaal eigenlijk in rechte linie afstamt van Jupiter, den donderridder, logisch dus: donderachtige Jan Paul.

Mijn pen welversneden?

Ik kan u verzekeren met de hand op mijn hart, dat ik van den tijd dat mijn stopverfachtige vingertjes nog slechts 'n soort van boterletters konden krabbelen, ik nooit me verstoet heb met 't vlijmend lemmer over mijn pen te strijken.

Maar dat ik liever Vrijdagnamiddag 4.47 op het St. Eustatiaansche schietterrein 'n kogel door 't huls'eye jaag, dan peins met doffe berusting op Amigoe-copie, dat is waar, concedo in toto.

Er gebeurt hier zoo heelemaal niets,

Als alles enkel en alleen van den Gouverneur uitgaat, en zijn zienswijze alleen de eenige ware is, dan noemen wij dit de sterkst mogelijke concentratie van het Bestuur.

Natuurlijk gevolg van deze verkeerde richting zal wezen, dat de verordeningen en besluiten herhaaldelijk onbekendheid met plaatselijke toestanden verraden en de Koloniale belangen dikwerf tegen zullen werken in plaats van ze te helpen bevorderen.

Men dient derhalve meer waarde te hechten aan de adviezen van der zaken kundige ingezetenen en zich minder hoog boven hen te plaatsen om beter te kunnen weten, wat er onder hen omgaat.

Een goed bestuur van de Kolonie is ten eenenmale onmogelijk, wanneer de Koloniale noden en belangen niet door en door gekend worden.

Slechts de ingezetenen zelf kunnen deze noden en belangen bekend maken. Hun adviezen en voorstellen, waarom ambtsaak moet gevraagd worden, mogen dus niet maar ter zijde worden gelegd, doch moeten ernstig worden bestudeerd en overwogen.

Het tweede artikel van § XI luidt:

2. Het aantal koloniale ambtenaren worde zoveel mogelijk ingekrompen, ook ten einde verbetering in de bezoldigingen te kunnen brengen."

Een oud en moeilijk vraagstuk is de ambtenarenquaestie.

De Toelichting op dit artikel is wat duister en verward. Men zou graag iets zeggen, maar durft niet goed. Zegt een half woord en neemt het dan weer angstig terug.

Vooreerst wordt aangedrongen op vermindering van het aantal koloniale ambtenaren.

Zeer juist, ofschoon weer half teruggerekend, zegt daaromtrent de Toelichting: Bij de beoordeeling van dit laatste (vermindering van het aantal ambtenaren) mag echter niet te zeer het licht vallen op de slechts geringe getalsterkte der bevolking.

Voor een kleine kolonie dienen dezelfde aangelegenheden geregeld te worden als voor een veel grootere, zonder dat voor deze laatste de kosten evenredig hooger zijn."

Zoo is het. De verschillende departementen moeten hun eigen kantoren en eigen hoofden hebben, om het even of een kolonie groot dan wel klein is. Ieder lichaam, hoe klein ook, moet een hoofd hebben en armen

en beenen, hetzelfde aantal ledematen, als een groot. Niet in vermindering der kantoren is dus de vermindering van het aantal ambtenaren te zoeken.

Waar dan wel in?

1o. In vereenvoudiging der bureauwerkzaamheden, vooral door het verminderen van het aantal schijven, waarover gewoonlijk de zaken loopen.

2o. In het benoemen van de meest geschikte ambtenaren voor de betrekking welke vervuld moet worden, zonder te letten op persoonlijke sympathie of antipathie.

3o. In vermeerdering der bureauren, zoo dikwerf een tijdelijke opvoering der werkzaamheden dit eischt.

Op ieder bureau is er natuurlijk een slappe en een drukke tijd, zijn er dagen van hard werken en van zoo goed als niets doen.

Wanneer nu als vaststaande regel geldt, dat op het bureau niet langer dan van 8—1 of 2 uur gewerkt wordt, komen er natuurlijk in de drukke dagen banden te kort. De Chef de bureau, het aansprakelijk en verantwoordelijk hoofd, zal beginnen met zelf thuis overwerk te doen, maar, als hij het alleen niet meer af kan, ten slotte verplicht zijn het personeel uit te breiden. Deze uitbreiding van personeel zou niet noodig wezen, als er in den drukken tijd door alle ambtenaren van het kantoor wat langer gewerkt werd. Dat zij weinig uitvoeren, als er weinig werk is, en dan op het traditionele uur naar huis trekken, kan redelijker wijs niemand hun kwalijk nemen. Maar dan mag men toch ook van hen verlangen, dat zij bij drukker arbeid wat drukker werken en wat langer op het kantoor blijven.

De Gouverneur van Suriname zond einde Juli van dit jaar de volgende circulaire aan de Chefs de bureau:

Ik heb de eer U HED. Gestr. mede te deelen dat ik, na kennisgeving van de verschillende antwoorden op mijn rondschrijven van 14 April 1909 No. 4773, geen aanleiding heb gevonden de kantooruren op de departementen te wijzigen.

Ik reken er echter op, dat door U HED. Gestr. alles in het werk zal worden gesteld om uw personeel zoveel mogelijk te beperken en om achterstand in het werk te voorkomen.

Er worde echter hierbij in het oog gehouden, dat in geval er op een oogenblik veel werk op uw departement mocht zijn, met het staand personeel men zich er doorheen heeft te werken, zoo noodig met tijdelijke verlenging van den kantoor tijd.

Zelfs aan tijdelijke vermeerdering van personeel kan dan niet gedacht worden. Het personeel kan het NOOIT

ze, en ben ik ten zeerste pessimistisch gestemd, omdat ik op dat gebied al zoo heel veel treurige experientie heb opgedaan.

Ik heb gesnord naar een oud schrijven van mijn hand over ditzelfde hopeeloos chapter en gevonden heb ik 't met 'n zucht van verlichting en 'n vies opgetrokken neus, dit laatste van wege kakkerlakken-onhebbelijkheid.

't Was in 1904 toen we hier in precies dezelfde treurige omstandigheden verkeerden, en ik melde toen 't volgende naar 't redactie-bureau van den Amigoe:

Waarde lezer, veroorloof me in het II gedeelte van mijn gekeuvel, mijn stokpaardje weer eens te bestijgen, op gevaar af u door 'n centimeters hoogen geuuw 'n kou in de maag te laten vatten.

't Is weer over 'n dokter.

Ik heb gepend en gepend en handen met geld aan briefport besteed om toch eindelijk eens 'n oplossing te vinden voor deze voor ons eiland question brûlante, en eindelijk heb ik toch eens 'n positief antwoord gekregen, iets wat houvast geeft, als de

als een recht beschouwen om niet meer of langer dan gedurende een bepaalden kantoor tijd te werken. Het personeel moet werken zoveel en zo lang als de departementchef het noodig acht, onverschillig welke kantooruren er mochten bepaald zijn. De bepaalde kantooruren zijn dus om te werken als een huishoudelijke regeling van den departementchef waarvan deze altijd mag doen afwijken zonder dat van de zijde van het personeel ter zake eenig bezwaar of eenige reclame kan worden aangebracht."

De Toelichting op art. 2 van § XI stelt nog een vierden maatregel voor om tot vermindering van het aantal ambtenaren te geraken. Deze schikking wil ons echter minder bekooren, omdat zij wel in het administratief belang van het Bestuur kan wezen, maar zeer zeker niet in het algemeen belang der bevolking.

Die regeling ligt opgesloten in de volgende vraag, welke in de Toelichting gesteld wordt

„Met het oog op de kosten van een groot ambtelijk personeel schijnt de vraag gewettigd, of het wel noodzakelijk is voor alle werkzaamheden op de Gouvernements-bureaux ambtenaren te hebben met recht op pensioens en op vrijen overtocht naar Europa."

De Toelichting meent: ook zonder recht op pensioen en op vrijen overtocht zal een voldoende aantal jongelieden zich voor de gewone werkzaamheden op de Gouvernements-bureaux beschikbaar stellen, mits zij door het Gouvernement op gelijken voet als door particulieren in dienst worden genomen. De meest geschikten kunnen dan later in het ambtenaarscorps worden opgenomen.

„De ambtenaarsrang, met het daaraan verbonden recht op verlof, zou daardoor aan een minder aantal personen worden toegekend en eerst op lateren leeftijd worden verkregen."

Deze regeling achten wij niet in het algemeen belang te zijn. Wanteen van tweeën. De mindergeschikte employés blijven in Gouvernementsdienst, of zij worden ontslagen.

In het eerste geval moet de dienst verricht worden door minderwaardige krachten, tegen geringe betaling, zonder vooruitzicht op aanmerkelijke verbetering hunner positie. In het tweede geval worden zij ontslagen op een leeftijd, dat zij zich nergens goed meer kunnen inwerken, terwijl het brevet van onvermogen hun als ontslagen en dus niet geschikte employés uitgereikt, ook niet tot aanbeveling dient om hun bij particulieren een goede betrekking te bezorgen.

Wij betwijfelen sterk, of een vol-

handdruk van 'n vriend, die 't goed met ons meent. Gepasseerde mail ontving ik 'n schrijven uit Holland van 'n dokter met 'n naam, die klinkt als 'n klok, van 'n door en door kundig beroemd arts en operator, in Holland terdege bekend. Zijn naam? Nu ja, die doet niets ter zake. „Nominatio odiosa," zei 'n ouwe.

Hij antwoordde mij op mijn smeekbabe om 'n dokter voor mijn eiland als volgt. Ik citeer letterlijk:

„Wat het gemis betreft van een arts op het door 't bewoond eiland, zoo geloof ik niet, dat er licht iemand zal komen. Het tement is te klein. Het rijk moest 'er elk jaar een officier van gezondheid onder het genot van een goede toelage detacheren; voor 1 of 2 jaar is er telkens wel iemand te vinden voor een goede beloning."

Ziet ge, daar moet 't naar toe. Als ik 't wel heb, dan studeren die officieren van gezondheid op kosten van 't gouvernement. Is 't nu niet billijk, dat zij in tijd van nood ook het gouvernement bijspringen, ja zelfs geforceerd kunnen worden om hun onschatbare diensten te ver-

doend aantal jongelieden zich met zulke geringe vooruitzichten behikbaar zal stellen voor den Gouvernementsdienst.

Veel verkieselijker komt het ons voor slechts goed ontwikkelde jongelui, na een eerlijk, vergelijkend, examen in 's Lands dienst te nemen, en hen overeenkomstig hunne meer of mindere geschiktheid en persoonlijke neiging in een bepaalde richting op te leiden. Maar dan moeten zij ook werkelijk worden op geleid en niet slechts afgericht voor een of ander automatisch werk.

Een goed Chef de bureau, die het goed meent met zijn ondergeschikten en wien de toekomstige ontwikkeling zijner employés ter harte gaat, kan in deze richting zeer veel doen.

En zulke, goed opgeleide, ambtenaren werken later veel vlugger en gemakkelijker, waardoor uitbreiding van het personeel veel wordt voorkomen.

Hudson en Fulton.

DE HUDSON-RIVIER.

De groote rivier, die Hudson naspeurde, heeft vele namen gehad. Door de Irokeezen werd ze Cahoga en Ikauechtade Gahuuda genoemd door de Mohikaansche Indianen Mahicanituc of Mahikaansche. Door de andere Indianen Ikatemuc Verazzano (1524) noemde ze „una grandissima riviera," vandaar: Rio Grande, Riviera grande en Groote rivier; Gomez (1525) Rio de San Antonio of rivier van St. Antonius; de Spanjaarden (1525—1600) Rio de Gamas; Hudson (1609) rivier der bergen of Montaigne-rivier, zooals op Hollandse kaarten (1625—1664). De Laet (1625) Rivier Manhattes of Manhattaus-rivier, zooals op Hollandse kaarten [1625—1654]. Naar Prins Maurits van Oranje werd ze gedurende het Hollandsche tijdperk rivier Mauritius of Maurits-rivier genoemd, en de Noord-rivier om ze te onderscheiden van de Zuid- of Delaware-rivier. Hudson's naam heeft al deze namen vervangen, behalve dien van de Noord-rivier, zooals nog het gedeelte tegenover de stad New-York heet.

Onder vele opzichten is de Hudson-rivier zeer merkwaardig. Op de eerste plaats is zij over een lengte van 150 mijlen geen eigenlijke rivier, doch een fjord. Van Albany tot den oceaan in haar rotsachtige bodem, met uitzondering van enkele eilanden, beneden de oppervlakte der zee. Hoeveel lager, is niet nauwkeu-

leenen daar, waar hun hulp gevorderd wordt?

Is 't nu heusch zoo noodzakelijk dat op onze oorlogsschepen, twee doktoren zijn? Gelooven wie 't wil, ik niet.

Neem ons stationschip maar eens. Ernstige zieken onder de equipage worden gewoon naar het militair hospitaal te Curaçao of Paramaribo geëxpédieerd en ze blijven daar, totdat ze weer heelemaal 't ventje zijn. Kan één dokter 't dan niet af met die ± 250 mannetjes, stoere kerels in de kracht van hun leven, mannen als boomen, door den de gelijken scheepskost en de zuivere baccillenvrije zeelucht.

Je moet ze hier zien klimmen naar den top van den krater, liefst in het heetst van den dag, die prachtkerels, onze Jantjes, lenig als klippeten. Vooral, je moet ze zien bakkeleien met de grootste negervechtersbazen waar hier 'n ieder voor heeft.

Met 't grootste gemak met één hand (maar Heere beware me, wat 'n hand!) laten ze zoo'n sinjeur door de lucht suizen, en 'n meter of wat verder neerploffen. En voor zulke

rig bekend. Tegenover den Storm-King-berg, waar de ingenieurs van de nieuwe waterleiding, om New-York-city van water van de Cats-hills te voorzien, een tunnel onder de rivier hoopten te bouwen, hebben zij duizend voet in het slijk en zand, dat de diepte onder het water vult, geboord, zonder een rotsgrond te vinden. De kustlijn te Albany is practisch op dezelfde hoogte als die te New-York, en de vloed rijst te Albany 2,8 voet. Dit op- en afwaarts vloeien van den stroom, waarvan Hudson op zijn reis partij trok, was natuurlijk reeds lang door de Indianen opgemerkt, die vol verwondering over de rivier spraken als over den stroom, die naar beide kanten vloeit.

De rivier is ook merkwaardig om haar groote natuurlijke schoonheid. De bekende Duitsche dokter, Dr. Adolf Lorenz, die in 1902 haar oever bezocht, roemde ze schooner dan de Rijn.

Deze schoonheid, door de geheele wereld bekend, is aan zeer oude oorzaken te danken. De persoon, die achter de verschijnselen der oppervlakte naar deze oorzaken wil zoeken, zal zeker vinden, zooals Shakespeare zegt: „preeken in steen, en boeken in den stroomenden vloed”. De afwisseling van het landschap der Hudson-rivier is te danken aan den buitengewonen omvang van haar geologische geschiedenis. Van haar oorsprong tot de zee is het een beknopte geschiedenis der schepping. Zij ontstaat uit de Adirondack-bergen, die zich nu tot een hoogte van 5,402 voet verheffde, ofschoon eens veel hooger, hun kruienen hoog boven den grooten voorwereldlijken vloed verhieven, toen bijna de geheele rest der Vereenigde Staten nog een wilde woestijn van water was. De beroemde Hooglanden der Hudson, waartusschen Hudson 300 jaar geleden doorzeilde, zijn van diezelfde oude oorspronkelijke rotsen en waren eens een groep eilanden. De Cats-hills zijn nieuwer en de Palisaden nog nieuwer. Deze laatste waren eens een vurige gesmolten massa en hun zuilvormige gedaante danken zij aan de wijze, waarop deze massa afkoelde.

Deze weinige feiten toonen aan, welk een magazijn voor betooverend onderzoek de Hudson-vallei is voor den persoon, jong of oud, die ze zoowel met den geest als met 't oog wil bestudeeren.

De beschaving volgde Hudson's reis naar de Hudsonvallei; deels omdat deze vallei prachtig en aantrekkelijk, deels omdat ze vruchtbaar was, deels om den zeer kostbaren bonthandel, die de grondvesting was van den New-York-handel, en deels om andere redenen, doch grooten deels om de betrekking van de rivier met andere waterwegen. Vóór de aankomst van den blanken man kon een Indiaan uit de haven van New-York de Hudson op vareu tot Fort Edward, vandaar een klein riviertje op en, na een korte onderbreking, zijn reis langs de Wood-rivier hervatten en door 't meer Champlain en de Sorel-rivier naar de St. Laurens stevenen. Vandaar

kon hij de Groote Meren op of naar den Atlantischen Oceaan afvaren. Of hij kon, de Hudson en Mohawk opvarende met een korte onderbreking te Rome, langs een andere Wood-rivier verder op over het On-eida-meer en de Oswego-rivier naar het meer Ontario, en vandaar of naar den Oceaan of naar de versterkte streken van het Boven-meer gaan.

Dezelfde geologische krachten, die dit netwerk van waterverbindingen voortbrachten, vormden ook het bijna waterpas-gelijke terras, waarlangs de Indianen instinktmatig hunne groote oostelijke en westelijke wegen maakten van de Hudson naar het meer Erie, en waarlangs in later tijd de blanken het Erie-kanaal groeven. De merkwaardige ligging van dit terrein met betrekking tot de Hudson-rivier en deze andere wateren, was een hoofdfactor voor den voorrang der Irokeezen, 't machtigste inlandsch volk in Amerika, benoorden Mexico, en bij de komst der Europeesche beschaving is zij een der machtigste oorzaken geweest van den voorrang van New-York, als den hoofdstaat.

Slechts wanneer men dit begrijpt, kan men het belang van Hudson's diensten aan de beschaving, door een rivier met zulke bronnen aan de wereld bekend te maken, op zijn volle waarde schatten.

Hudson's reis werd onmiddellijk gevolgd door de komst van Holland-sche kooplieden, die tijdelijke woningen bouwden op het Manhattan-eiland en op de plaats van Albany, en op deze handelsposten een winstgevenden bonthandel dreven met de Indianen. In 1620 vroegen de Puriteinen in Holland verlof om naar de Noord-rivier te gaan en zich daar te vestigen, en, ofschoon het verlof geweigerd werd, vertrokken zij toch metterdaad naar Nieuw-Nederland. Het ruwe weder echter dwong hen binnen Kaap Cod hunne toevlucht te nemen, en zij zetten zich daarom te Plymouth neder in plaats van op het Manhattan-eiland.

Ofschoon reeds in 1613 enkele hutten van kooplieden te Manhattan zijn opgericht, en ook omstreeks dien tijd te Albany, vestigde zich toch te Albany geen vaste nederzetting vóór 1624 en te New-York vóór 1626.

Van dien tijd af groeide de kolonie, voortdurend aan. Nieuw-Nederland werd in 1664 door de Engelschen genomen; in 1673 door de Hollanders teruggenomen en in 1674 andermaal door de Engelschen genomen.

Gedurende meer dan een eeuw bleef het een kolonie van Groot-Brittannië. Toen kwam de Amerikaansche revolutie en de Amerikaansche onafhankelijkheid. In 1807, 24 jaren nadat de Britten New-York verlieten, had de andere groote gebeurtenis plaats, die de Hudson-Fulton-viering herdenkt, namelijk, de succesvolle toepassing van de stoom op de scheepvaart door Robert Fulton op de rivier, die Hudson ontdekte.

(Wordt vervolgd.)

—o—o—

massa's gezond vleesch met 'n biceps van heb ik jou daar, zouden 2 doctoren noodig zijn? Neen, kijk dan hier op mijn rots eens rond. Hier zijn geen 250, maar ± 1600 menschen. Maar welk verschil!

Geen wezens van vleesch en bloed, maar lui verschrompeld, met holle wangen, die chronisch aan anaemie laboreren.

Zwarte luyden met kwalen te afzichtelijk om te beschrijven, met pijn en ziekten, waarin alleen de voortdurende hulp van 'n dokter genezing of leniging brengen kan.

'n Lazaretto opgevuld met melaatschen, waar zoo dikwerf smarten geleden worden, bovenmate groot.

Massa's kinderen voor geheel hun leven ongelukkig, omdat de ouders niet wisten, wat zij voor de genezing van hun kleinen doen en laten moesten.

Voorwaar, 'n paradijs voor 'n dokter, met liefde tot zijn vak, met liefde tot de misdeelde menschheid!

Geloof mij, ik overdrijf niet, ik weet maar al te goed, wat er geleden wordt door de arme bevolking van het kleine St. Eustatius. Is 't wonder, dat de immigratiebaccil ook hun in 't bloed gekropen is, dat men in grooten getale heentrekt naar andere landen, waar tenminste geneeskundige hulp en misschien ook brood voor hun te vinden is?

Denk nu niet, dat ik mij vlei, dat dit geschrijf iets zal uithalen, dat we daardoor spoedig 'n dokter zullen zien landen.

Al te dikwijls ben ik reeds teleurgesteld. Maar ik zal de pen blijven hanteeren voor dit doel, dat 'n levenskwesitie is voor dit eiland, 'n er op of er onder.

Ik zal desnoods gastvrijheid vragen in de kolommen van de kran-

ten in ons moederland, en zonder, ophouden het verwijt doen klinken, dat 1600 Nederlandsche onderdanen op 'n eiland, zoo goed als van de buitenwereld afgesloten, reeds jaren verstoken zijn van iets, waarop in deez' beschafte eeuw 'n ieder mensch recht heeft; verstoken zijn van medicinale hulp; dat ieder jaar zoovele Nederlandsche onderdanen lijden en sterven, omdat de hand, die hun genezing brengen kon verre van hun was.

Ik zal met dit doel voor oogen moeite noch kosten ontzien, door studie mijn geschrijf zóó trachten te volmaken dat 't ingang Moer vinden in de harten van onze broeders daar verre over de zee in het dierbaar moederland.

En voordat ik dat doel bereikt heb, zal ik niet rusten, desnoods met open vizier strijden onvermoed, onversaagd, voor 't doel; om door detachering van 'n officier van gezondheid aan deez' onheugbaren, ja immoreelen toestand op St. Eustatius 'n einde te maken."

En weet ge wat 't resultaat geweest is van dit en nog veel meer opgewonden geschrijf?

Dat ná 2 JAREN hier 'n geneeskundige arriveerde, maar de goeie man had nooit gehoord van Jan Paul of Amigoe, verstonde zelfs geen hollandsch, hoorde toevallig op Barbados van deez' vacatuur, solliciteerde, kreeg 't. Dit alles en alles heelemaal buiten mijn bemoeiingen en verwoede schrijverij om.

„En reken de uitslag niet. Maar tel het doel alleen”

zingt Tollens.

Daar zit veel waarsin, daarom nogmaals 'n poging zoo iets als 'n laatste stuip trekking gedaan, ook al uit de oude doos—, voor de arme

De nieuwe Tariefwet van President Taft.

Het beste wetgevende talent te Washington deed een poging om de tarieven op laarzen en schoenen ook in werkelijkheid tot 10 percent te verminderen, in plaats van slechts op papier. Zoo dit niet geschiedde, zou de Payne-Aldrich-wet vallen. Men toonde een brief van president Taft, waarin hij scherp ontkende te zijn bevestigd, en openlijk zijn volle vertrouwen in de eerlijke redactie der wet uitsprak. De republikeinen noodigden de vertegenwoordigers der veepark-staten uit zich met hen te vereenigen in de poging om een verholven fout waardoor sommigen zelfs der meest ervaren mannen er waren ingeloopten te verbeteren. De Westersensatoren wezen op achtien stemmen en vaardigden een ultimatum uit dat, zóó de tarieven op schoenen en laarzen niet werkelijk verlaagd werden, de wet verworpen zou worden. Na toezegging gekregen te hebben dat de vrije invoer van huiden samen zou gaan met reductie van de belasting op schoenen, vonden de „Westersmannen, dat Massachusetts alleen hierdoor het artikel er had doorgekregen omdat het zóó gesteld was, dat het op bijna geen schoenen en laarzen toepasselijk was.

In het Huis ontstond zich een heftig dispuut, waarin Mr. Mann verklaarde dat het eenige wat het rapport deed, was, schoenen van ruwe huiden tot 10 percent te verminderen, waarop Mr. Gardner antwoordde dat het in tegendeel zich uitstrekte over zware houten schoenen, boeren pin-schoenen, schoenen bekend onder den naam van „creedmoers”, vele vormen van bladders (halschoenen), alle schoenen waarvan het bovendeel van zijleer is. Deze schoenen worden gedragen door mannen, jongens en meisjes, doch zeer zelden door volwassen vrouwen. Zelfs is het tarief toepasselijk op een soort fijne mannen-schoenen, welke bovendeel van geveerd leer is. Al deze schoenen hebben de vereischten voor de belasting van 10 percent.

De Senatoren, die bescherming van huiden voorstonden, klaagden dat de afdeelingen, door de tarieven op laarzen en schoenen te verminderen, de vermindering slechts toepasselijk gemaakt hadden op die van „runner-huiden.” Het aantal schoenen van dit soort huiden gemaakt is zóó klein, dat het voordeel der verlaging tot nul gel inneerd wordt.

Verder onderzoek had hen tot de overtuiging gebracht, dat de belasting niet zou slaan op huiden minder dan 25 pond wegende, waarvan alle schoenen in de Ver. St. gemaakt worden. De schoenfabrikanten hadden vrijen invoer van huiden verkregen en praktisch niets er voor teruggegeven. Het leder-artikel luidt aldus: „Huiden van runderen, ruw of onbewerkt, droog, gezouten of gepekeld, zullen vrij zijn van rechten; met dien verstande, dat op of na 1 October 1909, zool-leer van zulke huiden gemaakt een belasting van 5 percent ad valorem zal betalen; dat geveerd,

buffel (licht-geel) en gespleten leer van zulke huiden gemaakt een belasting van 7½ percent ad valorem, laarzen en schoenen wier bovenstukken geheel of grooten deels van zulke huiden zijn gemaakt, 10 percent, paardentuig zadels, in stellen of deelen, afgewerkt of niet, geheel of in hoofzaak van zulke huiden gemaakt, 20 percent ad valorem zullen betalen.” Op een andere bladzijde van het rapport, schenen de schoenen weer geheimzinnig binnengeslopen. Het was het artikel dat op huiden van kangeroes, en schapen, handschoenen en andere lichte lederwaren betrekking heeft en zegt: „Laarzen en schoenen van leder 15 percent ad valorem.” Hoe, zeiden ze, zoo de laarzen en schoenen in 't eene artikel met 10 percent belast zijn, hoe dan in 'n ander met 15 percent?” Iemand, die met de verklaring van de belastingwetten vertrouwd was, zeide „dat als er twee belastingen bepaald waren, het produkt de hoogste moest betalen.” Dit wierp brandstof op de vlam en bracht versterking voor de motie om het laarzen- en schoenen-artikel opnieuw te behandelen. De Senatoren Borah en Brown hadden de stem van den president trachten te verwerven voor de revisie der huiden-paragraaf. In een brief aan Senator Brown drukte de president in geen onzekere termen de ontkenning uit dat hij op eenige wijze, bij 't maken der tarieven op laarzen en schoenen, bedrogen of misleid was, en hij zeide, dat hij die Senatoren en afgewaardigden moe was, die voortdurend erop uit waren „jokers” valsche kaarten, in de wetgeving te zoeken.

Men kwam overeen dat het beste middel tot revisie was, in beide Huisen een motie in te dienen en te behandelen om den rapporteurs te machtigen de noodzakelijke veranderingen te maken. Wat verlangd werd was kalfshuiden erbij in te sluiten, zoodat, om het voordeel van de verlaging te genieten, het niet noodig zou zijn schoenen en laarzen te maken van leer, dat dik genoeg is voor zolen en riemen.

Het amendement op het artikel moest zóó worden gesteld dat de verlaging op alle produkten van leder, in de paragraaf bedoeld, zou toepasselijk zijn. Het opstellen van dit amendement leek zulk een moeilijke taak, dat de meerderheid der afdeelingen blij was ze over te dragen aan enkele oudere mannen van de afdeelingen van het Huis en den Senaat.

Zij zouden trachten verandering in het artikel te brengen zonder een enkele vergadering en zonder den president te raadplegen. Senator Aldrich die er gunstig voor gestemd was de reductie over alle laarzen en schoenen uit te strekken zou trachten de wetgevende en parlementaire moeilijkheden, die haar vervulling in den weg stonden op te lossen.

Mr. John Norris, voorzitter van den Amerikaanschen uitgeverbond, keurt Taft's tarieven op drukpapier af.

In een bulletin zegt hij, dat de uitgevers de vernietiging verkregen hebben van de belasting van \$ 1. per ton op hout om papier te ma-

ken; verder een reductie van \$ 6 per ton tot \$ 3,75 op drukpapier, een besparing van jaarlijks ongeveer \$ 2.700.000 voor de verbruikers.

De uitgevers hadden om vrij drukpapier gevraagd doch de commissie van het Huis had \$ 2 per ton voorgesteld, de Senaat had dit tarief op \$ 4 per ton gebracht, en de afdeelingen een compromis voorgesteld van \$ 5, President Taft echter kondigde het Congres aan, dat een tarief van \$ 4 noodzakelijk was voor de toepassing van 't beginsel van protectie op drukpapier. Overeenkomstig hiermee stelden de afdeelingen \$ 3,75 voor. Zoo de uitgevers hun campagne voor reductie niet begonnen waren, zouden de papierfabrikanten waarschijnlijk een verhooging van \$ 6 op \$ 8 of \$ 10 per ton gekregen hebben.

Over het gevolg van de voorgestelde tonnemaatsbelasting op jachten sprekende, zeide Frank J. Gould, commandant van de Scawanhaka-Corimbian jacht-club, dat hij een maatregel die de scheepvaart en de scheepsbouw-industrie in Amerika zou aanmoedigen zeer genegen was, doch dat hij niet zeker was of deze belasting op jachten eenig voordeel in die richting zou opleveren. E. C. Benedict, vroeger commandant van de New-York Scawannaka- en andere jacht-club en eigenaar van de Oneida, een beroemd stoomjacht, vond het voor de Amerikaansche mannen vernederend den schijnbaren steun in te roepen van protectie om succesvolle mededinging in de industrie en den handel de wereld te handhaven. „Het opleggen van een belasting op in den vreemde gebouwde jachten, zeide hij, is eenvoudig een uitbreiding van een verkeerd systeem van belasting dat in hoog mate oorzaak was dat onze vlag uit den vreemden handel verdreven is. Ik herinner mij het woord van masten op onze werven, toen een vreemde vlag een uitzondering was, toen meer dan 90 percent van onze buitenlandschen handel onder de „Sterren en Strepen” voor en onze scheeps-eigenaars een fortuin maakten, waarvan hun nakomelingen thans nog genieten.”

„Toen waren wij een betrekkelijk arme worstelende natie, lijdende onder de gevolgen van den Mexikaanschen oorlog. Nu bezitten wij een ontzaggenlijk rijkdom, en meer dan 90 percent van onzen handel met het buitenland vaart onder vreemde vlag.

Geen wonder dat Mr. Taft dezen toestand heeft aanschouwd en om hervorming vraagt. Hoe kan deze handel voor de Ver. St. hersteld worden? Door eenvoudig de wetten die ons in dezen vernederenden staat gebracht hebben, af te schaffen en weer de oude in de voeren die vroeger ons tot welvaart gebracht hebben.”

Men voorspelde dat dit gedeelte der tariefwet een groot financieel verlies voor Amerika zou zijn. Want in plaats van den scheepsbouw in Amerika aan te moedigen zou de voorgestelde wet het bezit van jachten verminderen en tevens de voordeelen, die Amerikaansche scheepsbouw-

gen, bijna meer dan 'n mensch verdragen kan.

Treedt een van die kamertjes van ons leprozenhuis binnen.

Daar ligt 'n man op 'n krib.

Is dat, 'n mensch?

Ja, dat is 'n melaatsche.

Zie die voeten en handen, zie dat aangezicht.

Neen, blijf nu, wees moedig, ga niet heen.

Reeds vóór jaren zijn nagels van handen en voeten afgerot, geel—roodachtige etterende stompjes zijn 't.

De huid is glimmend, wasachtig gespannen, met lichtende plekken, hier afgeschilferd, daar bloedige, dragende wonden.

Zijn dat handen, voeten van een mensch?

Ja, dat zijn handen en voeten van 'n melaatsche.

Zie dat aangezicht.

Gezwollen, opgezet, vol afzichtelijke bulten, mond vertrokken tot 'n eeuwigen grijnslach, zoodat 't tandvleesch bloot ligt; uitpuilende glazige oogen met omgekrulde vurige randen, neus half weggevreten, 'n vormlooze massa, ooren, lappen vleesch met verschrompelde lellen.

Is dat 't aangezicht van 'n mensch?

Ja, dat is 't aangezicht van 'n melaatsche.

O, denk nu niet, dat reeds spoedig de ziel dat schijnbaar broos omhulsel ontvlieden zal. Neen, nog jaren misschien zal 't duren, nog jaren misschien zal die arme verstotene uit de maatschappij—die toch ook 'n mensch is gelijk u en ik—moeten lijden, dat lijden onbeschrijfelijk groot, vóórdat God hem roepen zal uit deez' ballingschap van smart en ellende en ellende en smart.

En zou voor zulke ongelukkigen geneeskundige hulp overbodig zijn?

Neen, neen, duizendmaal neen!

O, waarom kan ik niet in woorden uitdrukken, wat ik gevoel, als ik daar mijn evenmenschen zoo zie lijden en machteloos sta om slechts de geringste hulp, verkwikking en verlichting te bieden.

Dan denk ik zoo dikwerf: „Zou, er nu toch geen enkele dokter in 'ons moederland zijn, die uit een „hooger principie zich eens zou willen „opofferen om hier zoo heel veel lijden te komen verzachten?”

„Zou 't hollandsch Gouvernement „nu toch geen enkelen officier van gezondheid kunnen missen om ons ei „land en onze melaatschen, al was 't „maar voor 'n jaar of wat, van ge „neeskundige hulp te voorzien?”

't Wordt weer tijd om uit te scheiden, hoe noode ook.

Geloof nu niet, dat ik mij vlei, dat dit gepen 't minnaalste succes hebben zal, daarvoor heb ik reeds al te veel inkt vermorst in mijn leven in deez' onverklikkelijke kwesitie.

Weet ge hoe 't hier in casu, gewoonlijk gaat.

Men ontvangt den Amigoe Zaterdagavond, men leest dit stukje en zucht, ja, die melaatscheit is toch 'n verschrikkelijk ding, 't is toch eigenlijk wel 'n beetje erg, dat se daar geen dokter hebben; blijf toe, dat ik daar niet woon.

Punctum!

En daarbij blijft 't.

„En ze dronken 'n glas

„En lieten de zaak zooals ie was”

Let er eens op, of ik wederom geen gelijk heb?

JAN PAUL.

St. Eust. 13 Aug. 09.

wers trokken uit de veranderingen en reparatie van jachten, ofschoon de eerste kosten buitenlands gingen. Deze voordeelen naderden dikwijls honderd procent, terwijl de welke men uit het bouwen trok, beneden 10 procent bleven. Er zijn verschillende eigenaars van in den vreemde gebouwde jachten welke oorspronkelijk omtrent \$ 100,000 kostten, die later aan reparatie en verandering \$50,000 tot \$75,000. betaalden. Er is een reeder die \$ 175,000 heeft uit gegeven voor een stoomjacht dat hij nog betrekkelijk kort geleden in 't buitenland gekocht heeft.

C. Ledyann Blair, eigenaar van de Diana en vice-commandant van de New-York Yacht-club vond de wet voor vele Amerikaansche burgers onrechtvaardig, zoo ze ook terugwerken de kracht zou erlangen. Dezen hadden hun jachten gekocht in het vertrouwen door de toekomstige wetgeving fatsoenlijk behandeld te zullen worden. Zij hebben onder de tegewoondige wet hun belasting betaald en er bestond geen aanleiding te vreezen dat zij later aan een speciale wetgeving zouden onderworpen worden. Ook zou deze nieuwe wet een groote slag zijn voor het jachtwezen, en de sport. Met groote kosten zijn die plezierjachten gekocht, een groot deel wel is waar buitenlands, maar vele kwamen toch later op de Amerikaansche werven ter reparatie. Van 't zelfde gevoelen was ook Mr. Pratt, en Mr. Evans R. Dick, die een in Amerika gebouwd jacht bezit, zeide: „Natuurlijk moeten wij volgen een algemeen princip, zoo wij automobielen in den vreemde gebouwd belasten, dan ook jachten van buitenlandsche constructie belasten. Doch de terugwerkende kracht ervan is, hoe ook beschouwd, een belediging.

Howland Pell sprak eveneens de vrees uit, dat de bezitters van buitenlandsche jachten zenu voortaan slechts in vreemde wateren zouden gebruiken en dat de sport eronder lijden zou.

Van een andere meening was kap. Mart L. Gilbert, president van de Gilbert Transportation Company en eigenaar van ongeveer 40 booten. Hij zeide: „De belasting is volgens mijn oordeel rechtvaardig. De jachten die in 't buitenland gebouwd worden zijn aanmerkelijk goedkooper. Laat hen dan die de voorkeur geven aan geimporteerde artikelen, de belasting betalen. Ook de scheep-bouwers spraken zich over 't algemeen ten gunste der wet uit, meenend dat zij de inlandsche industrie bevorderen zal. Mr. James J. Langklof Jr. eigenaar van het stoomjacht Ariadne is er een der sterkste voorstanders van. „Ik geloof zeide hij, dat de belasting het scheepsbouwen in dit land zal doen toenemen. „Ondanks allen tegenstand werd het voorstel wet en zette President Taft 6 Aug. zijn naam eronder.

zal worden verzekerd. Het algemeen belang der geheele Kolonie zal hierdoor ten zeerste worden gediend.

Wij twijfelen er niet aan, dat deze hoogst nuttige vereniging overal met sympathie zal worden welkom geheeten, wij zijn overtuigd, dat zij van stonde af aan zal mogen rekenen op de volle medewerking der vlechtsters en hopen dat de kooplieden en ondernemende personen, zoowel hier als in het Moederland, haar zedelijk en stoffelijk zullen steunen.

Dat de Vereniging „Curaçaosche Vlechtindustrie" moge groeien en bloeien en vele en rijke vruchten dragen is onze oprechte wensch.

A. N. V.

Jongelieden Afdeling.

Meer dan ooit is Zaterdagavond, op de feestuitvoering der Jongelieden afdeling, de vereenende kracht van het Algemeen Nederlandsch Verbond op den voorgrond getreden.

De Jongelieden, hoe dapper en krancig ook, konden onmogelijk een heelen avond vullen met hun gymnastische krachtoeren. Ridderlijk, zooals het Jongheeren past, noodigden zij Jongheerinnen en Dames uit hun hare medewerking wel te willen verleenen. Wat gaarne werd toegezegd. Mevrouw L. STECH nam de leiding op zich van een Jongedameskoor en wist al heel spoedig met veel tact een negental aller aardigste Nederlandsche liedjes van CATIL. V. RENNES en J. P. J. WIJERS keurig geleerd te krijgen. De Heeren J. MONSANTO, S. E. L. MADURO, E. H. L. MADURO en M. L. MADURO hadden ook hunne medewerking beloofd. Het was slim overlegd, deze Heeren te vragen, want dit „Curaçaosch Quartet" blijkt voor allen, die het eenmaal hoorden, een bijzondere aantrekkelijkheid te bezitten.

Nu moest nog een tooneelstukje worden opgevoerd. Dat schijnt den Jongelieden te machtig te zijn geweest, want, ofschoon zij een begin maakten met het instudeeren van een stukje, op den feestavond verschenen twee Jongedames ten tooneele. Hoe hoog wij ook de bereidwilligheid dier Dames moeten roemen, wij hadden toch gehoopt onze Jongelieden te mogen hooren. Nu, uitstel is nog geen afstel. Wie weet, hoe spoedig zij ons komen verrassen.

De Jongelieden hadden het fijn gevoel ook den Heeren C. en R. W. F. BOSKALJON gelegenheid te bieden den avond schitterend op te treden met een prachtig uitgevoerde fluit- en viool-solo.

Zoo is door onderlinge samenwerking veelzijdige kracht ontwikkeld en heeft het Algemeen Nederlandsch Verbond werkelijk eenheid gebracht onder velen.

Dat dit geschiedde op initiatief der Jongelieden-afdeeling bewonderen wij ten zeerste. Moge deze kleine maar dappere vereniging nog meerdere malen in dezen geest optreden.

Verder nog een oordeel uit te spreken over de verschillende nummers van het program achten wij overbodig. De uitvoering werd door zeer veel toehoorders bijgewoond, en allen waren uiterst voldaan en telkens darverde de zaal van hun bewonderend handgeklap.

Een woord van lof echter meenen wij in het bijzonder te moeten richten tot den Heer H. J. VOOREN, Voorzitter der Afdeling, en den Heer H. MANUEL, Leider der Jongelieden.

Vermelden wij nog ten slotte, dat de Heer W. A. C. WILLEMSSEN de pauzen kortte door zijn reuzengramaphoon.

Dr. van Hall.

—Met zekerheid kunnen wij thans mededeelen dat Dr. P. S. J. Cramer van het Indisch landbouw-departement in April van het volgend jaar in Suriname wordt verwacht, om de plaats in te nemen van Dr. C. C. J. van Hall als directeur van het landbouw-proefstation.

Naar men weet, vertrekt Dr. van Hall vermoedelijk reeds in December a. s.

Welkom!

Maandagmorgen zijn met de „Philadelphia" hier aangekomen de Heeren L. M. LEEZER en F. W. EVERYS met het doel na te gaan in hoeverre onze haven verbeterd dient te worden om meer toegankelijk te wezen voor een grooter scheepverkeer.

Wij heeten beide Heeren van harte welkom en wenschen hun het meest volledig succes. De beide ingenieurs, hun toegevoegd, worden Dinsdag a. s. hier verwacht.

„El Progreso."

Deze geachte Collega trad Woensdag zijn achttienden jaargang in. Onze oprechte gelukwensen en collegiale groeten.

*Le Gusta
y Pide
Mas*

**EMULSION
DE SCOTT**

Protectora de los Niños

La EMULSION DE SCOTT es tan necesaria para las criaturas que nacen delicadas como lo es la misma leche para la nutrición y desarrollo de los niños en general.

Los niños que toman EMULSION DE SCOTT se crían gordos y fuertes, están exentos del Raquitismo y de la Escrófula, y bien protegidos contra el ataque insidioso del Crup y de la Tos Ferina, de la Fiebre Escarlata, Sarampión y otras enfermedades malignas que generalmente escogen sus víctimas entre los niños de constitución delicada.

NO CONTIENE ALCOHOL,
GUAYACOL, CIGUETA NI
NINGUNA SUSTANCIA NO-
CIVA O DERRIBANTE.

*Sin esta Marca
Ninguna es
Legítima*

Koloniale Raad,

Bij gebrek aan quorum kon Dinsdagavond de aangekondigde vergadering niet doorgaan.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van den Heer I. van LIER Ez een boekje gewijd aan de nagedachtenis van wijlen Dr. JOSE MARIA GIL en diens *Apoteosis* geheeten.

Van de firma C. WINKEL EN ZONEN in dank ontvangen een kistje sigaren, merk *Sanital Elegantes*, de bekende sigaren met vergulde punten, uit de sigarenfabriek der Heeren B. VAN DER TAK & Co.

De overstromingen der Orinoco.

De Heeren PROSPERO BAIZ, MARTINUS BOOM, S. E. L. MADURO, HERMAN LEYBA en I. van LIER Ez hebben zich in commissie vereenigd om bij de burgerij gelden in te zamelen tot leniging van den nood van de slachtoffers der overstromingen in den staat Bolivar (Venezuela.)

Wij juichen dit plan van harte toe en verheugen ons over de verblijdende mededeeling, dat deze commissie in een paar dagen reeds een zeer belangrijke som bijeen mocht garen. Door dit bewijs van ware sympathie zal de vriendschappelijke betrekking tusschen Venezuela en Curaçao des te hartelijker worden.

Cholera in Nederland.

Een Kabelgram uit Rotterdam, dato 6 Sept. meldt, dat aldaar in de laatste twee dagen zich geen nieuw geval van cholera meer heeft voorgedaan en ook geen sterfgevallen meer te betreuren waren.

Cholera in Belgie.

7 September werd uit Antwerpen geseind, dat aldaar 3 gevallen geconstateerd waren. Streng voorzorgsmaatregelen zullen worden genomen.

Hr. Ms. Utrecht.

is 9 September voor New-York komen ankeren.

Regenval

Gedurende de maand Juli.

	mM.
Fort Amsterdam	54,7
Plantage Knip	0
" Klein Sta. Martha	39,4
" Siberie	23,1
" Cas Chikito	30,4
" Gr. St. Joris	34,5
" Fuik	42,3
" Hoff abao	41,4
" Sta. Rosa	32,9
" Beekenburg	52,3
" Noordkant	34,5

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

142 ratten en
391 muizen.

Fijn stroo.

Ter kennis van belanghebbenden wordt hierbij gebracht, dat ter Gouvernements-Secretarie ter bezichtiging liggen vier monsters Tocopilla-stroo, op advies van den heer J. S. Meuwssen, President van de Middenstandtentoonstelling te Amsterdam, uit Peru besteld.

De Curaçaosche Tabak.

De tweede beoordeeling luidt als volgt:

II. „Als onze bevinding van deze tabak hebben wij het volgende mee te deelen. Zoover over deze tabak door ons geoordeeld kan worden in den vrijwel ongefermenteerden toestand, waarin dezelve zich bevindt, maken de ons ter beoordeeling gezonden bossen geen ongunstigen indruk wat aangaat den vorm en het gehalte van het blad. Ook de kleurtoon

belooft bij meer voldoende fermentatie wel te zullen beantwoorden. Oogenschijnlijk zou een dergelijk product dan ook, bij zorgvuldige behandeling wel voor sigaren-doeleinden in aanmerking komen. Tabak moet, wanneer men er de sigaar of een lucifer insteekt, vanzelf verder branden. Deze tabak koolt daarentegen en weigert ten eenenmale aan de eischen der combustibiliteit te voldoen. De tabak laat derhalve in *brandbaarheid* alles te wenschen over, waardoor alle goede eigenschappen als 't ware teniet gedaan worden, en waarvan onbruikbaarheid vrijwel het gevolg is. Wij vreezen, dat deze eigenschap aan de samenstelling van den bodem is toe te schrijven, omdat de tabak reeds den indruk maakt, van goed zaad geteeld te zijn. In dat geval zal het euvel, waarmee de toekomst van het product valt, niet wegtomen zijn. Eene bepaalde taxatie van de bossen is onder deze omstandigheden niet wel mogelijk."

Boekbeoordeeling.

In dank ontvingen wij van den Schrijver, den Heer H. J. NIJMAN een presentexemplaar van zijn onlangs verschenen „*Beknopte Aardrijkskunde der Kolonie Curaçao*." Als eersteling, als baanbreker in zijn soort, heeten wij dit aardrijkskundig werkje over de Kolonie Curaçao van harte welkom. Elf kaartjes en zeven plaatjes maken het werkje zeer bruikbaar voor den Onderwijzer in de Kolonie, aan wien het werd opgedragen. Dat het levende woord van den Leeraar het handboekje hier en daar wat moet verduidelijken, en zelfs aanvullen, is voor het gebruik binnen de kolonie nu zoo heel erg niet, maar maakt het toch minder geschikt voor het Moederland. Jammer, dat de Heer NIJMAN nog de oude richting volgt en niet de meer moderne methode van CREMER, LIGHART en NOORDHOFF.

Interessante reisbeschrijvingen, met goedgekozen kiekjes geïllustreerd, zouden onze Kolonie beter hebben doen kennen ook aan den vreemdeling, die zich door het boekje van den Heer NIJMAN nog geen denkbeeld zal kunnen vormen van onze eilanden.

En dit is een ernstig gebrek.

Maar er kleeft aan het werkje nog een andere fout van veel ernstiger aard.

Ten sterkste meenen wij te moeten protesteeren tegen de minachtende manier, waarop de Katholieken door den Heer NIJMAN worden behandeld.

Op bladzijde 55 lezen wij:

„Het onderwijs wordt gegeven aan openbare en bijzondere scholen. Deze laatste, bijna uitsluitend Katholieke, genieten jaarlijks een subsidie van het Gouvernement. De openbare scholen zijn scholen voor lager- en voor meer uitgebreid lager onderwijs."

En de bijzondere scholen? Bezitten de Katholieken dan geen enkele inrichting van meer uitgebreid lager onderwijs?

In het Koloniaal Verslag had de Heer NIJMAN kunnen zien, dat de Openbare School slechts 2 inrichtingen telt voor meer uitgebreid lager onderwijs, n. m. de Hendrik- en Wilhelmmina-school. De Bijzondere school, de Roomsche Katholieke, telt er 4: St. Martinusgesticht, St. Antoniusgesticht, St. Thomasschool, in het stadsdistrict van Curaçao, en nog een inrichting van meer uitgebreid lager onderwijs te St. Philipsburg op St. Martin.

Nu tellen wij het Pensioonaat voor meisjes „Welgelegen" nog niet eens mede, een inrichting, welke toch ook wel met eere in het boekje genoemd had mogen worden, maar achteloos over het hoofd wordt gezien.

Geen wonder, dat de Heer NIJMAN, zonder onderscheid te maken tusschen stads- en buitenbewoners, van de bevolking op Curaçao zegt: Een klein, doch het meest intellectueele deel der bevolking behoort tot de Protestantse of tot de Israëlitische gemeente; de overgrootste meerderheid belijdt den Roomsche-Katholieken godsdienst."

Natuurlijk! intellect wordt bij de Katholieken niet gevonden, geen enkele Katholiek mag dus ook behoo- ren tot het meest intellectueele deel der bevolking!

Het boekje werd samengesteld op vereend verzoek van den Hoogedelgestr. Heer Gouverneur der Kolonie JHR. J. O. DE JONG VAN BEEK EN DONK, werd uitgegeven bij W. VERSLUYS te Amsterdam en is verkrijgbaar tegen f 0,50.

Een raadsel.

Het liberale Italiaansche blad de *Stampa* heeft een berichtgever te Brussel, en deze vertelt aan de lezers in 't verre zonnige Zuiden, hoe klein België is en hoe rijk. Hij wijst erop, dat België's internationale han-

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Mgr. van Baars.

Wij voelen ons gelukkig dit maal goed nieuws te kunnen melden omtrent den toestand van onzen beminde Bisschop. Z. D. H. heeft op den dertigsten verjaardag van zijn Priesterwijding, den 15den Augustus 11. de H. Mis kunnen opdragen, een voorrecht dat Monseigneur meer dan twee maanden lang heeft moeten derven. Ook kon Monseigneur reeds eenmaal zijn handtekening weder zetten.

De verdooving van rechterhand en arm tracht men thans met warme wasschingen en electriciteit te verwijderen.

Als een bewijs, dat Monseigneur zich werkelijk beter gevoelt mag gelden, dat Dr. SPAAPEN ZDH. toestond het St. Franciscus gasthuis, uitsluitend voor zieken ingericht, te verlaten, en zich te begeven naar het St. Antoniusgesticht, waaraan ook een *Pension* is verbonden.

God geve, dat de beterschap toename en Mgr. VAN BAARS spoedig weder geheel hersteld moge zijn.

„Curaçaosche Vlechtindustrie."

Met ware voldoening begroeten wij deze nieuwe Vereniging, waarvan wij heden de statuten, door den Gouverneur goedgekeurd, in ons blad publiceren.

Eindelijk is er dan een begin gemaakt, al is het een nog zeer bescheiden begin, om onze Curaçaosche vlechtindustrie meer systematisch te helpen bevorderen en tot hooger ontwikkeling te brengen. Vooral juichen wij van harte toe, dat deze Vereniging zich niet op de eerste plaats ten doel stelde om te behalen, maar wel om onze oude volksindustrie weder om hoog te werken en onder vaste leiding te organiseren, waardoor aan de armere bevolking een middel van bestaan

del dien van het zooveel malen groofter Italië verre overtreft, en naar verhouding van zijn oppervlakte meer spoorwegen bezit dan eenig land ter wereld, hoe de industrie meer dan het dubbele aan machine-kraft verbruikt dan in geheel Italië is te vinden en hoe er dan nog kapitaal genoeg is om in verre streken ondernemingen te vestigen en zaken te drijven.

Ja, de schrijver geraakt bij het zien van al deze feiten zoozeer in geestdrift, dat hij uitroept: België is het rijkste en gelukkigste land ter wereld!

Maar dan bezint hij zich.

De regering berust in België bij de katholieken, constateert hij met smart, en niet eerst sedert gisteren, maar sinds 25 jaren.

„Dit phenomeen schijnt onverklaarbaar, absurd.”

„Het is een politiek raadsel!”

Ja, het strijdt met alles wat de liberale beginselen als waar en zeker verklaren. En in die beginselen kan de fout toch niet zitten?

Of toch?

Het Centrum.

Schandelijk.

Het is toch werkelijk noodig, dat nog eens in 't licht worde gesteld, hoe vreeselijk bij de troebelen te Barcelona, door het revolutionnaire gepeupel is huisgehouden tegen de kerken en de kloosters.

„De radicale pers”, zoo schrijft de *Corrière della Serra*, „had het denkbeeld, de kloosters af te branden systematisch gevoed en aangekeekt. Zoo was in de dagen der anarchie maar één oproeping noodig om met één slag de woede der oproerlieden tegen de geestelijkheid te richten”.

En op de meest gruwelijke wijze ging men te werk.

Zelfs de begraafplaatsen der religieuzen werden opengebroken en met de half vergaene of verdronge lijken dreef men een schandelijk spel.

De bizondere correspondent van *Daily News*, naar Barcelona gezonden om te zien wat er nu eigenlijk waar was van de berichten over gepleegde gruwelen, vertelt:

„Alles werd overdreven, doch hier is er geen overdrijving bij: 37 kerken en kloosters zijn door het vuur vernield.

Ik ben van de eene naar de andere gegaan en daar staan de puinen om te getuigen wat er gebeurd is. De meeste waren nieuwe gebouwen, enkele nog niet voltooid. Doch sommige lagen in de oude stad en het is een wonder, dat dit gausche stadsdeel niet is verwoest, want de straten zijn hier smal en de huizen van latten en pleister gebouwd. De heele stad zou afgebrand zijn geworden, doch de revolutionairen lieten aan de brandweer toe, de omliggende huizen nat te houden en brachten zelfs water aan; doch zij schoten de pompiers dood, die kloosterbranden wilden uitdooven.

„Is als het Turkije van voorheen, het gezicht dezer verwoeste kerken, met verbrijzelde altaren, uitgesmolten ramen, alle voorwerpen van den eeredienst in rook opgegaan; nog vreemdsoortiger de aanblik van die openliggende kloostergangen, die wij openstaande cellen, waar 't volk naar staat te gapen, kwinkslagen verkopend te midden van gelach. Het gaan bezichtigen der puinen is overigens sedert verleden Maandag de geliefkoosde uitspanning.

Niemand kan mij zeggen, waarom de geweldtoden zich vooral beperkten bij kerkelijke gebouwen. Natuurlijk wist men, dat onder het volk de gewone vertelsels verspreid werden over wreedheid en onbegrijpelijkheid.

En dan was daar nog het vertelsel van het „martelbed”, — eene breede ijzeren buis, met gaten erin door dewelke gasvlammen sijpelden en waarop men de monniken legde, die gestraft moesten worden.

Duizenden zullen u vandaag beweren, dat zij de „stool” met eigen oogen hebben gezien; zij zullen staande houden dat het absoluut niet een alledaagsch gasformis was zoals gij en ik er een in huis hebben. Niets dan een „martelbed” kon hen bevredigen en het „martelbed” zal blijven bestaan.

De Madridsche correspondent van de *Correspondencia de España* vertelt: Een der grootere gebouwen, die ik bezichtigde, was het klooster met kerk van La Magdalena, zetel der boetenonnen. Het geheele gebouw is een puinhoop, waaruit na vijf dagen, de rook nog opstijgt. Twee honderd zusters woonden daar en 's Zondags, onder de Mis, zag men ze van ver achter de ijzeren tralies zitten.

De zusters werden opgevorderd, haar kloosters te verlaten, alvorens het werd aangevallen door het gepeupel, dat rijkelijk van petroleum voorzien was; onder vermomming namen zij de vlucht.

Midden in het klooster lag een vierkante tuin; rechts daarvan een crypte, waar, in een 30-tal nissen afgestorven zusters begraven waren. De brandstichters haalden de kisten uit de nissen, wierpen de geraamten in den hof, droegen ze door de straten en brachten ze ten slotte terug, om ze op een hoop te verbranden.

Alles werd geplunderd. Op alle muren liet het grauw sporen van zijn doortocht achter in den vorm van zedeloze teekeningen en opschriften: *Viva la República!*

Terwijl aan de bekende anti-clericale *Depêche de Toulouse* uit Barcelona wordt geschreven:

Ooggetuigen schilderen gruwelijke feiten af. In het klooster der Arrepentidas (boetezusters) dat in de vlammen opging, hebben de oproerlieden de graven geopend; het lijk van eene voor twee maanden begraven non werd uit het graf gehaald aan een boom gehangen en na een wilden rondedans, op een stapel hout in brand gestoken. Een instantané is van dit wild toneel genomen.

En een ooggetuige schrijft aan de *Hamburger General-Anzeiger*.

„En daar beneden sleepen ze thans den Heiland aan het Kruis naar buiten en schelden Hem en spuwen op Hem. Zij dragen Hem naar het vuur en werpen Hem er in. *Ik ben niet katholiek*, maar mijn geheele leven lang zal ik dit oogenblik verweenschen, waarin ik zonder een goed pistool in de hand bij deze schandaal moest toezien”.

En na dit alles en nog veel meer gelezen te hebben, herinnere men zich den oproep, door de logische socialistische gedaan om „munitie” bijeen te brengen ter ondersteuning der partijgenooten te Barcelona voor hun groote strijden.

Hebben die socialistische nu geen verstand of geen hart? Of beide niet?

De groote week der vliegwedstrijden.

Reims 18 Augustus.

Van wege den hevigen wind, die heden maar bleef ruwen, heeft niet één aviateur een opstijging gewaagd. Ondanks dit tegenweer zijn duizenden menschen naar de opstijgingsplaats gekomen om de vliegers en hunne vliegtuigstellen te zien.

De Heer Glenn H. Curtiss, Amerikaansch vlieger stelt zijn tweevlakker op. Hij is erg verlangend zijn vliegproeven, nu twee dagen door een ongeluk onderbroken, weer voort te zetten.

De geneesheer, die hem vandaag heeft onderzocht, heeft verklaard, dat zijn voet na weinige dagen weer geheel hersteld zal zijn.

De aëroclub van Frankrijk heeft heden ter kennis gesteld, dat de aviateurs, die komen deel nemen aan de proeftochten in de volgende week zullen kunnen mededingen naar den gouden beker Michelin. De overwinnaar zal het record moeten slaan van 123 K. M. en 200 Meter, in één vlucht door den Heer Wilbur Wright, overwinnaar van den gouden beker in 1908, afgelegd.

Onder de heden aangekomen aviateurs bevinden zich kapitein Feber, M. Henri Rougier met hun tweevlakkers Viosin; Fernandez en George Cookburn met tweevlakkers Farman.

Het viermachtiensvliegtuig „Antoinette” is nu compleet. Dit zal worden bestuurd door de Heeren Hubert Latham, Demarest, Ruchomet en de kapitein Louis Brequet.

Men denkt, dat alleen vijf van de zeven Wright-tweevlakkers aan den wedstrijd zullen deel nemen.

Verscheidene vliegers hebben heden geprotesteerd tegen de wijze waarop de loodsen gebouwd waren, die, zeggen zij, niet voldoende solid is.

De Heer Farman zegt onder andere, dat het aërodrum te ongelijk is. Men ziet er inderdaad hooien maishoopen bij de vleet.

De Heer Viosin heeft met moeite een schuilplaats voor zijn negen aëroplanen gevonden, want al de loodsen zijn nog niet voltooid.

Alles schijnt te zijn aangewend voor het welzijn der toeschouwers terwijl men de aviateurs heeft veronachtzaamd, heeft hij heden gezegd.

Tien luchtschippers zullen deelnemen aan den wedstrijd met spherische ballonnen op 26 Aug.

Een bijzondere plaats is in allerhaast ingericht om de verwachte menigte gedurende de week der vliegtochten te bevredigen.

De telegraphische verbindingen tussen het aërodrum en Reims zijn nu aangelegd. Werklieden zijn nu ijverig bezig met de herstelling der loodsen van de bestuurbare ballon „Jodiaque” van den graaf van Vaulx welks loods door den geweldigen stormwind van eergisteren erg is gehavend.

Reims, 19 Aug.

Gebruikt makend van een korte windstilte hebben eenige aviateurs dezen avond vliegproeven gedaan. Op een gegeven oogenblik vernieuen zich drie aeroplanen tegelijk in de lucht. Het scheelde weinig of er had zich een botsing in de lucht voorgedaan.

Glenn H. Curtiss, Amerikaansch vlieger, heeft dank zijn koelbloedigheid en behendige zwenken, haar voorkomen. De aeroplanen hadden een voldoende groote snelheid, toen de eenvlakker „Antoinette”, bestuurd door den Heer Dumanest, recht tegen de richting van het biplan van M. Curtiss zich voortbewoog. De duizenden toeschouwers verwachtten een catastrofe, de eerste van die soort, toen M. Curtiss de vlakken van zijn toestel plotseling schuin zette, zoodat het toen gracieus hooger steeg en over het fransche monoplan heen zweefde.

Deze prachtige en indrukwekkende beweging verwekte kreten van bewondering bij alle toeschouwers. De derde machien was een Wright, bestuurd door Mr. Tissandier.

De wind, die sedert twee dagen stormwoel, is ineens dezen avond gaan liggen, waarom duizenden menschen te Reims saamgestroomd, ter bijwoning van de feesten, zich haastig naar het aërodrum van Bèthény hebben begeven, hopen eenige opstijging daar te aanschouwen. De menschenmenigte was zoo ineengedrukt, dat de gendarmen en de dragonders met zeer veel moeite een weg voor de voetgangers konden openhouden.

De graaf van Lambert op een Wright-aëroplan heeft den cirkelomtrek van het aërodrum beschreven, daarop zijn Tissandier, Dumanest en Curtiss hem gevolgd. Dat was het oogenblik, waarop een botsing onvermijdelijk scheen en toch nog werd voorkomen.

Eenige oogenblikken later verrichtte Latham met een monoplan Antoinette eenige korte vliegtuigen. Blériot haalde eveneens zijn machien uit zijn loods, maar de donkere deed hem van iedere opstijging afzien.

Naar de menigte van menschen te oordeelen, die heden den weg, die loopt van Reims naar Bèthény versperde, moet men gedurende de week der vliegwedstrijden een wonderbaarlijke samenstroming van menschen verwachten.

De leden van het feestcomité werkten dag en nacht omdat alles opgewenscht tijd klaar zij. Zij hebben o. d. een plaatsbureau opgericht, waar logiesaanvragen in ontvangst worden genomen.

Bij duizenden kan men die aanvragen tellen, gekomen uit alle hoeken van Frankrijk en uit den vreemde. De straten van Reims zijn doorploegd door duizenden auto's. Alle hotels, koffiehuisen en café's-concert zijn goudzaken.

Ingaande op de klachten der aviateurs heeft het comité der feesten een leger van landlieden bijeengebracht, die het aërodrum schoon maken en effenen.

Men heeft de stellige zekerheid, dat alles Zaterdag klaar zal zijn, den vooravond van de opening der feesten.

Reims, 20 Aug.

Beginstigd door een mooi weer en geheele windstilte hebben zeven aviateurs hunne machines uit de loodsen gehaald en proeftochten gedaan op het uitgestrekte plein van Bèthény.

Op een gegeven oogenblik doorliepen drie aeroplanen de lucht. Hunne juiste en bevallige wendingen wonnen de volle bewondering van de 15,000 toeschouwers.

Twee ongevallen deden zich in den morgen voor.

Landende op den rand van den weg heeft een monoplan „Antoinette”, door Dumarest bestuurd, een van zijn radieren gebroken.

Geoffroy in een monoplan „Escault-Pelterie” kwam een vlucht maken van een kilometer, toen een vleugel van zijn schroef tegen de omheining stiet en brak. Het reparatie-werk dezer averij zal twee dagen duren.

C. d. E. U.

Advertentien.

GOVERNEMENT VAN CURAÇAO

Beschikking van Maandag, den 30n. Augustus 1909, N. 562.

DE GOUVERNEUR,

Gelezen enz.,

Heeft goedgevonden:

De overgelegde statuten van de alhier opgerichte „Curaçaosche Vlecht-Industrie” goed te keuren en die vereeniging mitsdien als zedelijk lichaam te erkennen.

Extract dezer te zenden aan het

Bestuur der Vereeniging, met terugzending van een exemplaar der goedgekeurde statuten.

De Gouverneur van Curaçao,

J. O. DE JONG.

STATUTEN VAN HET ZEDELIIK LICHAAM Curaçaosche Vlechtindustrie.

NAAM EN DOEL DER VEREENIGING.

Art. 1. Deze vereeniging is een zedelijk lichaam, opgericht overeenkomstig de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, en draagt den naam van „Curaçaosche Vlechtindustrie.”

Art. 2. Haar doel is om, met of zonder winst, alles te doen hetgeen de ontwikkeling en verbreiding van de vlechtindustrie, en alles wat daarmee in verband staat, in de kolonie Curaçao kan bevorderen.

Art. 3. Zij tracht dit doel te bereiken, o. m. door het doen vervaardigen van hoeden en vlechtwaren en door het opkopen en verkoopen van in de Kolonie vervaardigde hoeden en andere vlechtwaren.

Art. 4. De vereeniging is gevormd voor een tijdvak van 99 jaren, te rekenen van den dag der goedkeuring harer Statuten.

LEDEN.

Art. 5. Deze Vereeniging bestaat uit 8 leden. Dit getal kan bij besluit van eene Algemeene Vergadering worden opgevoerd tot 25.

Art. 6. Leden zijn: de oprichters en zij, die zich schriftelijk daartoe hebben gewend tot het Bestuur en als zoodanig door eene Algemeene Vergadering zijn aangenomen.

Art. 7. De leden betalen een inleggeld van f 250.— ineens, of in maandelijksche termijnen van f 10.— Het lid, dat 14 dagen na tot betaling van zijn inleggeld door het Bestuur te zijn aangemaand, in gebreke blijft aan de annuïtie te voldoen, kan bij besluit van eene Algemeene Vergadering worden vervallen verklaard van zijn lidmaatschap.

BESTUUR.

Art. 8. Het Bestuur bestaat uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.

Het wordt steeds bijgestaan door een R. K. priester als geestelijk adviseur en, zoo noodig, door een praktijks als rechtskundig raadsman.

Art. 9. De voorzitter vertegenwoordigt de vereeniging in en buiten rechten.

Art. 10. Het Bestuur vergadert eens in de maand, of zoodikwijls als de voorzitter dit noodig acht, of drie leden het verzoek daartoe doen.

Dit verzoek geschiedt schriftelijk aan den voorzitter, die verplicht is binnen 5 dagen daaraan gevolg te geven.

Art. 11. Het bestuur benoemt en ontslaat het personeel der vereeniging en stelt de salarissen vast, voor zoover de algemeene vergadering dit niet reeds gedaan heeft, of het recht aan zich heeft voorbehouden.

Art. 12. Het Bestuur wordt jaarlijks door de algemeene vergadering gekozen en is dadelijk herkiesbaar.

ALGEMEENE VERGADERING.

Art. 13. De vergaderingen worden onderscheiden in gewone en buitengewone.

De gewone algemeene vergadering heeft plaats ieder jaar in de maand September.

Buitengewone algemeene vergaderingen hebben plaats zoodikwijls het Bestuur het noodig acht, of 5 leden schriftelijk aan het Bestuur het verzoek doen met opgave en toelichting van de te behandelen onderwerpen. Het Bestuur is verplicht binnen een maand aan zoodanig verzoek gevolg te geven.

De Voorzitter heeft de leiding der vergaderingen en de secretaris is belast met het houden der notulen en de correspondentien.— Alle besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen, behoudens de uitzonderingen voor bijzondere gevallen in de statuten bepaald.— Stemmen, over personen geschiedt bij gesloten brieven en over zaken mondeling.

Voor de algemeene vergaderingen worden de leden minstens acht dagen te voren door het Bestuur opgeroepen met opgave der te behandelen punten.— In spoed eischende gevallen kan door het Bestuur van dit voorschrift worden afgeweken.

In de jaarlijksche vergadering wordt:

a. door het Bestuur een verslag gegeven van den toestand der vereeniging gedurende het afgelopen huishoudelijk jaar.

b. de rekening en verantwoording van het gevoerde geldelijk beheer over het afgelopen huishoudelijk jaar overgelegd;

c. eene commissie benoemd tot onderzoek van die rekening;

d. eene begroting voor het toe-

komstig huishoudelijk jaar ter goedkeuring overgelegd;

e. een bedrag bepaald, waarover het Bestuur voor liefdadige doeleinden kan beschikken;

f. het reservefonds vastgesteld; en

g. het bedrag bepaald, dat uit de winsten aan de leden zal worden uitkeerd.

ONTBINDING EN WIJZIGING DER STATUTEN.

Art. 14. Op voorstel van het Bestuur, of op schriftelijk met redenen omkleed aan het Bestuur gericht verzoek van minstens 8 leden, kan tot ontbinding der vereeniging worden besloten op eene daartoe expresselijk te beleggen algemeene vergadering, welke moet worden bijgewoond door minstens de helft der leden.

Het besluit daartoe moet worden genomen door minstens $\frac{2}{3}$ der aanwezige leden.

Tot wijziging der Statuten wordt, behoudens de goedkeuring van den Gouverneur, vereischt minstens $\frac{2}{3}$ der ter vergadering uitgebrachte stemmen.

De Voorzitter,

TH. BOER.

De Penningmeester,

ROBERTO S. DE LANNOY.

De Secretaris,

J. SUTHERLAND.

St. Thomaskring.

Maandag, 13 September a. s., gewone vergadering. Aanvang HALF ACHT.

De Directeur,

R. J. C. WAHLEN.

Dankbetuiging.

Voor de vele bewijzen van belangstelling en sympathie, onderzonden op den dag van zijn zilveren Jubilé, brengt ondergeteekende zijn innigen dank.

fr. M. OSWALDUS.

St. Thomas-College, 8 Sept. 1909

Photographische Inrichting. Soublotte et Fils, HOFPHOTOGRAFEN VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden BEKROOND

de Amsterdam 1883,

„ Antwerpen 1885,

„ Chicago 1893, en

„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant, Otrabanda.

Para seguridad use "LUZ DIAMANTE" Libre de Explosión

LONGMAN & MARTIN NEW YORK, U.S.

„El „Luz Diamante” es el único Aceite de Carbón 6 Pretolo, que durante el largo periodo de 36 años no ha causado ninguna desgracia”.